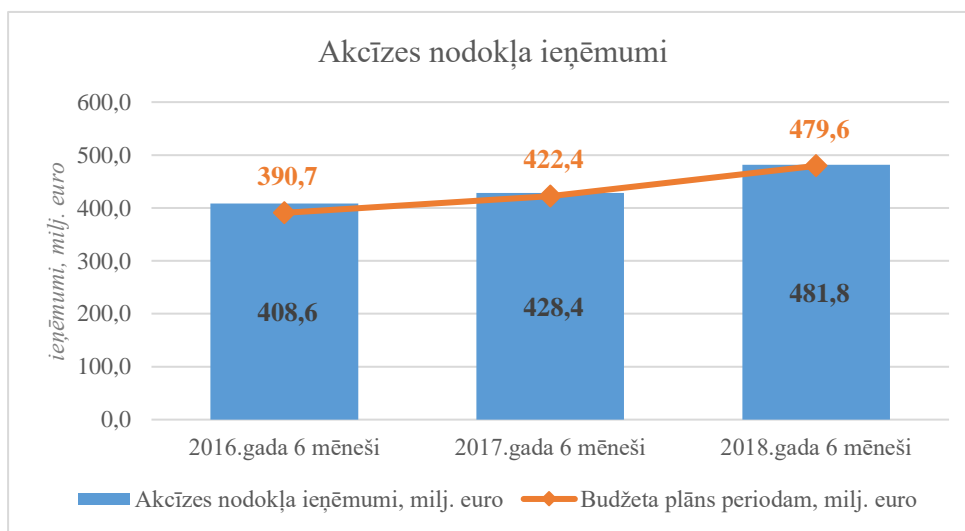

Akcīzes preču aprīte 2018. gada 6 mēnešos

➤ *Akcīzes nodokļa ieņēmumi*

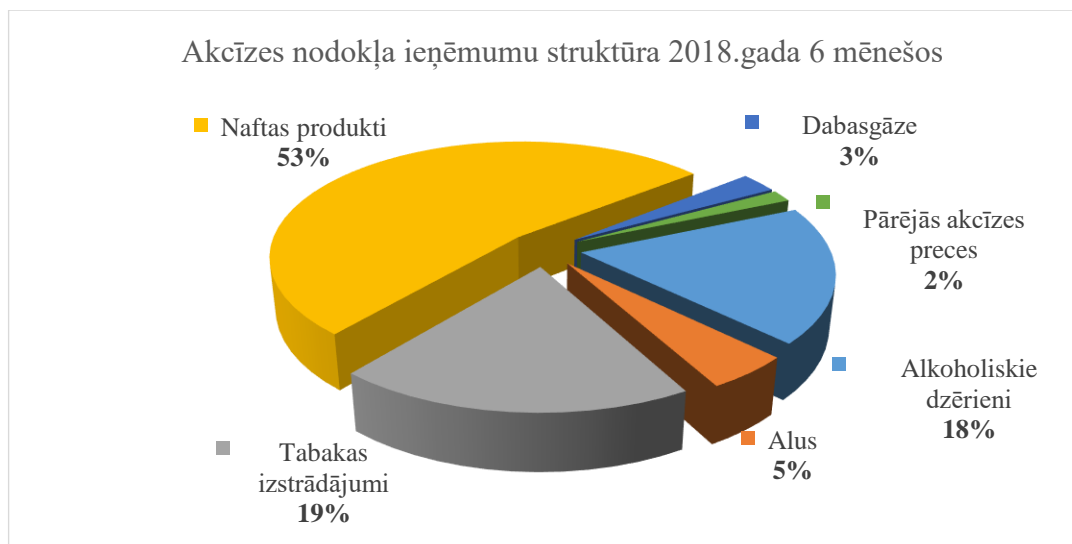
Akcīzes nodokļa ieņēmumi 2018. gada 6 mēnešos ir 481,8 milj. EUR, kas ir par 53,4 milj. EUR jeb 12,5 % vairāk kā 2017. gada attiecīgajā periodā (skat. 1.attēlu). 2018. gada 6 mēnešu ieņēmumu plāns izpildīts par 100,5 %. 2018. gada pirmajā pusgadā 11 % no valsts budžeta ieņēmumiem veido akcīzes nodokļa ieņēmumi un tas ir būtisks valsts budžeta ieņēmumu avots.

1.attēls

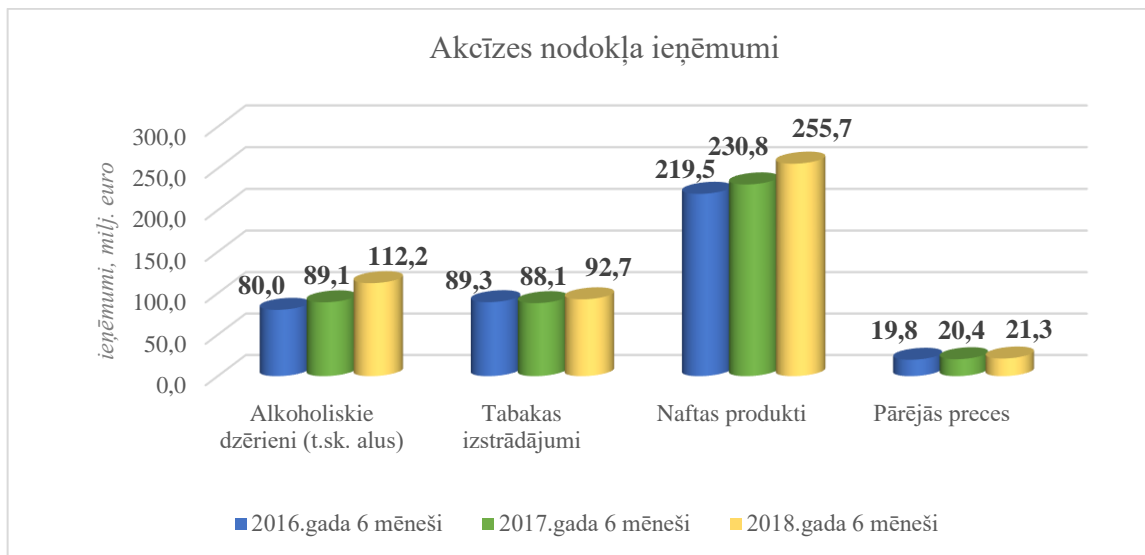
Šogad akcīzes nodokļa ieņēmumus galvenokārt ietekmē akcīzes nodokļa likmju izmaiņas. 2018. gada 1. janvārī akcīzes nodokļa likmes pieauga naftas produktiem un tabakas izstrādājumiem, 2018. gada 1. martā – alkoholiskajiem dzērieniem. Ieņēmumus būtiski ietekmē legālais akcīzes preču patēriņš (patēriņa tendences skatīt zemāk tekstā), kuru savukārt ietekmē ekonomikas attīstības faktori, patērētāju pirktspēja kā arī akcīzes nodokļa likmju politika kaimiņvalstīs. Pēdējos gados būtiskas nodokļa likmju diferences rezultātā pieaug ziemeļvalstu pircēju skaits Latvijā. Tā rezultātā pieaug alkoholisko dzērienu un arī citu akcīzes preču realizācija Latvijas-Igaunijas pierobežā, tā veicinot akcīzes nodokļa ieņēmumu pieaugumu Latvijā.

2.attēls

Akcīzes nodokļa ieņēmumu struktūrā vislielākais īpatsvars ir akcīzes nodoklim par naftas produktiem – 2018. gada 6 mēnešos tas veido 53 % no visiem akcīzes nodokļa ieņēmumiem, tālāk seko ieņēmumi par tabakas izstrādājumiem un alkoholiskajiem dzērieniem – attiecīgi īpatsvars – 19 % un 18 % (skat. 2.attēlu). Savukārt cigaretes veido vislielāko īpatsvaru akcīzes nodokļa ieņēmumos par tabakas izstrādājumiem – 2018. gada 6 mēnešos 97 % no kopējās aprēķinātās akcīzes nodokļa summas par tabakas izstrādājumiem veido aprēķinātais akcīzes nodoklis par cigaretēm.

3.attēls

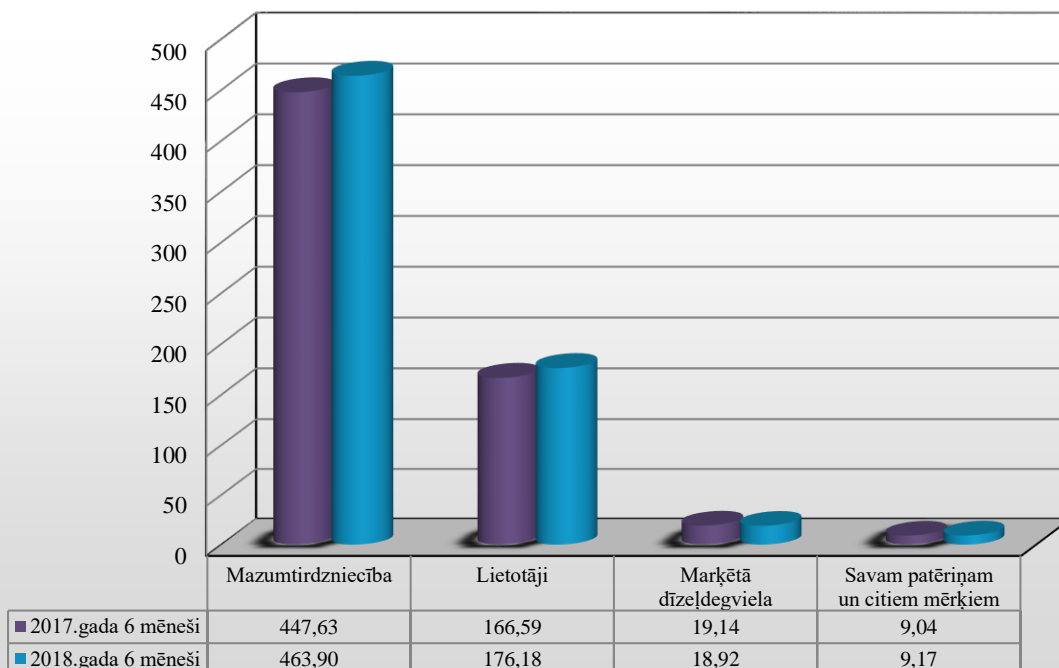
2018. gada pirmajā pusgadā, salīdzinot ar 2017. gada attiecīgu periodu, akcīzes nodokļa ieņēmumi ir pieauguši visās preču grupās – par naftas produktiem +25 milj. EUR, par tabakas izstrādājumiem +5 milj. EUR un par alkoholiskajiem dzērieniem (t.sk. alu) +23 milj. EUR (skat. 3.attēlu).

➤ Naftas produkti

Kopējais Latvijā patēriņam nodoto naftas produktu (degvielas) apjoms 2018.gada 6 mēnešos ir 668,17 tūkst. tonnas, kas ir par 4 % vairāk kā 2017.gada attiecīgajā periodā.

4.attēls

Naftas produktu realizācija, tūkst. tonnas

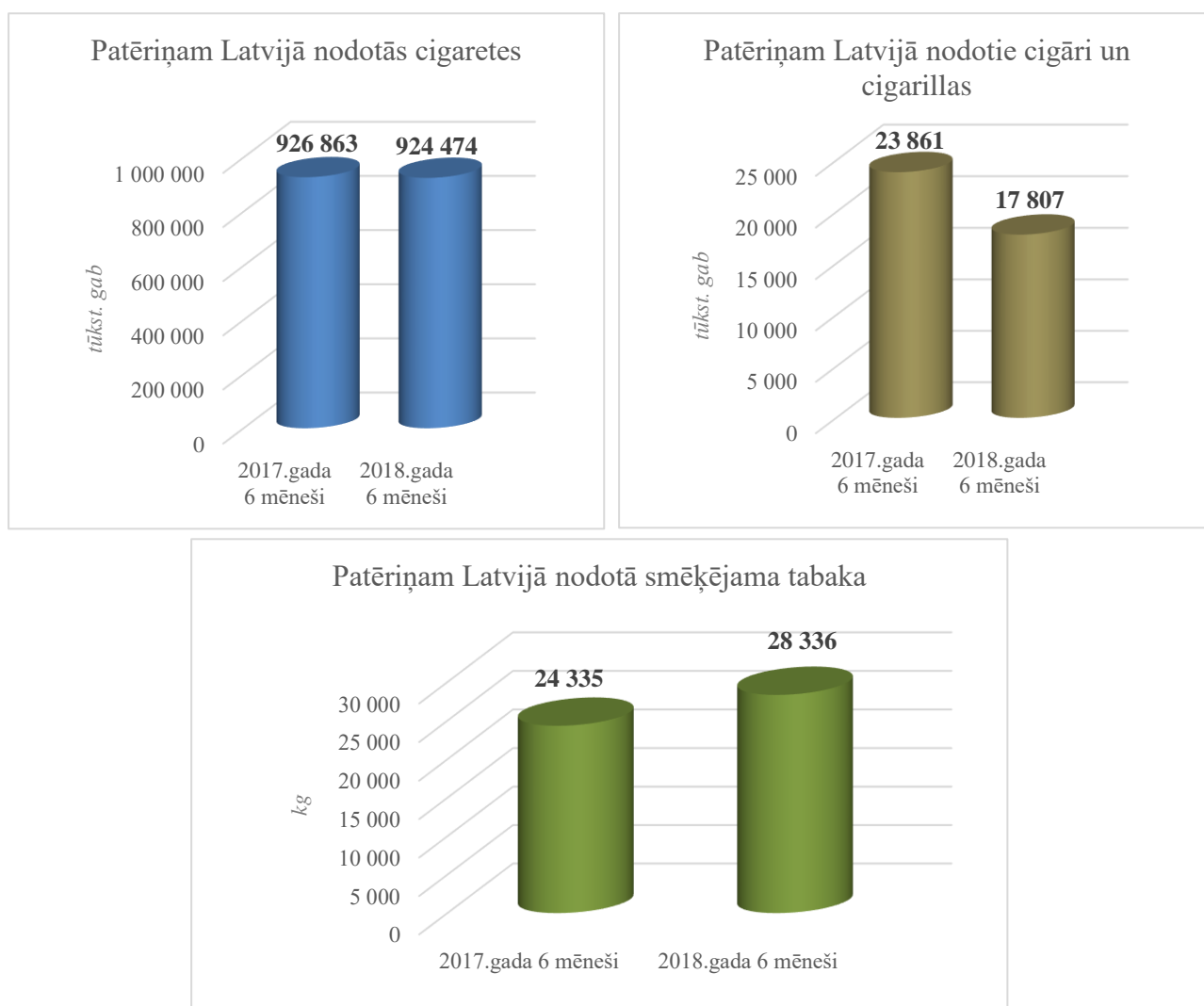
Vislielākais patēriņam nodoto naftas produktu apjoms tiek realizēts mazumtirdzniecībā, kur vērojams realizācijas apjomu pieaugums – kopumā mazumtirdzniecībā realizētas 463,90 tūkst. tonnas degvielas, kas ir par 4 % vairāk kā 2017. gada 6 mēnešos. Pieaugumu galvenokārt veido realizētās dīzeļdegvielas apjoma palielināšanās par 6%. Mazumtirdzniecībā šogad vislielāko degvielas apjomu ir realizējusi SIA “Neste Latvija”.

Detalizētu informāciju par naftas produktu (degvielas) aprītes rādītājiem, aprēķināto akcīzes nodokli sadalījumā pa degvielas veidiem, lielākos komersantus un akcīzes nodokļa likmju izmaiņas skatīt pielikumā *Degvielas aprīte*.

➤ *Tabakas izstrādājumi*

2018. gada 6 mēnešos patēriņam Latvijā nodots par 0,3 % mazāk cigarešu kā 2017. gada attiecīgajā periodā un tas atbilst pēdējos gados vērojamajai tendencei – cigarešu patēriņš Latvijā samazinās (skat. 5.attēlu). Latvijas patērētāju vidū vispopulārākās ir bijušas ”WINSTON”, ”L&M” un ”MARLBORO” markas cigaretes.

5.attēls

2018. gada 6 mēnešos būtiski samazinājies patēriņam Latvijā nodotais cigāru un cigarillu apjoms – par 25 %. Patēriņam nodoto cigāru un cigarillu apjoma samazinājums skaidrojams ar ievērojamu akcīzes nodokļa likmes palielinājumu (+26 %) no šī gada sākuma. Savukārt par 16 % pieaudzis smēķējamās tabakas apjoms (skat. 5.attēlu). Uzskaitītais smēķējamās tabaka apjoms ietver gan smalki sagrieztu tabaku cigarešu uztīšanai, gan citu smēķējamo tabaku.

2018. gadā ir paplašinājies patērētājiem pieejamais tabakas izstrādājumu sortiments Latvijas tirgū tiek piedāvāta karsējamā tabaka. Karsējamā tabaka ir ar akcīzes nodokli

apliekama prece un pirmo reizi nodota patēriņam šī gada martā. Šogad patēriņam nodoti 770 kilogrami karsējamās tabakas.

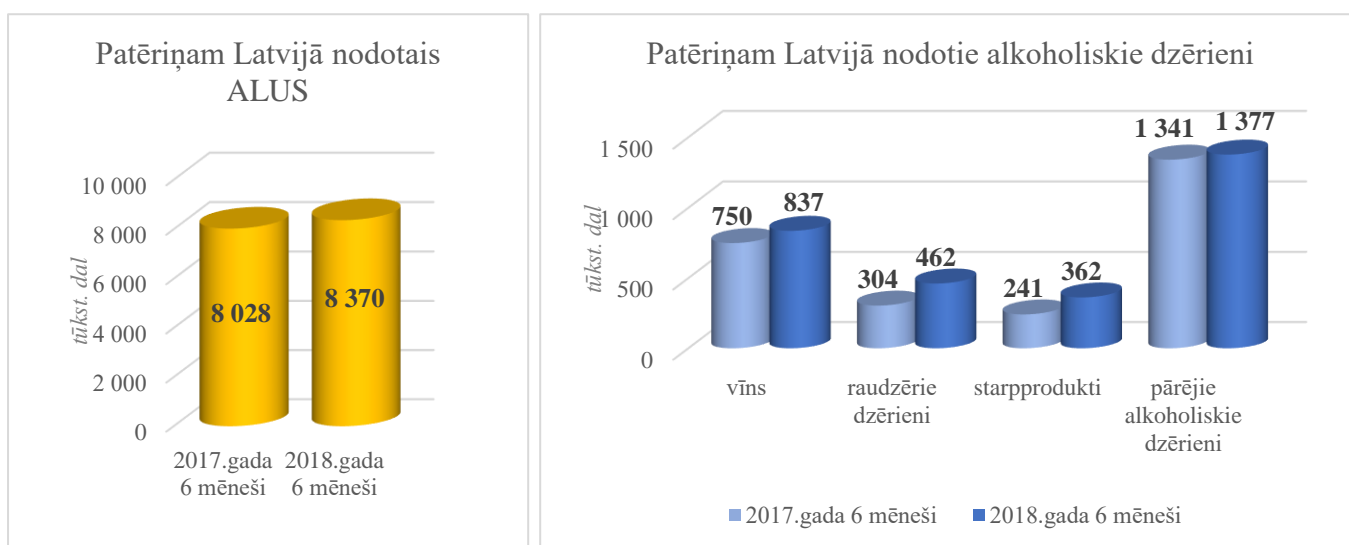
Detalizētu informāciju par tabakas izstrādājumu aprīti skatīt pielikumā *Tabakas aprīte*.

➤ *Alkoholiskie dzērieni un alus*

Patēriņam Latvijā nodoto alkoholisko dzērienu un alus apjomi turpina pieaugt. 2018. gada 6 mēnešos patēriņam Latvijā nodoti 3 038 tūkst. dekalitri alkoholisko dzērienu, kas ir par 15% vairāk kā 2017.gada attiecīgajā periodā un 8 370 tūkst. dekalitri alus, kas ir par 4 % vairāk nekā pērn (skat. 6.attēlu).

Kopējā patēriņam Latvijā nodoto alkoholisko dzērienu struktūrā 2018.gada 6 mēnešos vislielāko daļu sastāda alus (73%), savukārt degvīna un pārējo “spirtoto” dzērienu īpatsvars kopējā alkohola patēriņa struktūrā aizņem 12 %. Savukārt, akcīzes nodokļa ieņēmumu struktūrā būtiski augstākas nodokļa likmes dēļ, pārējo alkoholisko dzērienu grupai ir dominējošā loma, nodrošinot 64 % no nodokļa ieņēmumiem.

6.attēls

Latvijas patērētāju vidū 2018. gada 6 mēnešos populārākie alkoholiskie dzērieni ir “Somersby”, “Cēsu 14%” un “Cēsu Džons”.

2018. gada jūnijā beigās Latvijā bija:

- 79 mazās alkoholisko dzērienu darītavas (licence alkoholisko dzērienu ražošanai izsniegta uz atvieglotiem nosacījumiem).

Mazie alkoholisko dzērienu ražotāji 2018. gada 6 mēnešos saražojusi 3,8 tūkst. dekalitrus alkoholisko dzērienu. 92 % no mazajās ražotnēs saražotā dzērienu apjoma ietilpst raudzēto dzērienu grupā.

- 45 patstāvīgās mazās alus darītavas, kurās saražoti 1 056 tūkst. dekalitri jeb 26% no visa Latvijā ražotā alus apjoma.

Kopumā 2018. gada 6 mēnešos saražoti 2 480 tūkst. dekalitri alkoholisko dzērienu, kas ir par 3 % mazāk nekā 2017.gadā. Arī saražotā alus apjoms šogad ir samazinājies – saražots 3 991 tūkst. dekalitru, kas ir par 13% mazāk kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā. Savukārt par 12 % ir pieaudzis Latvijā no citām valstīm ievestā, importētā alus apjoms.

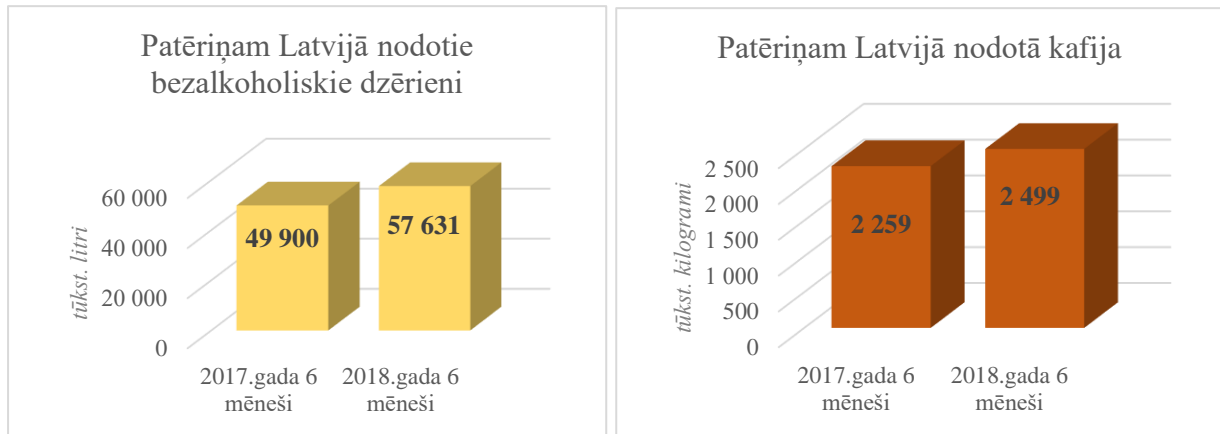
Detalizētu informāciju par alkoholisko dzērienu un alus aprīti skatīt pielikumā *Alkohola aprīte*.

➤ **Pārējās akcīzes preces**

Latvijā ar akcīzes nodokli nacionālā līmenī ir apliekama dabasgāze, kafija, bezalkoholiskie dzērieni un elektroniskajās cigaretēs izmantojamais šķidrums.

2018. gada 6 mēnešos *kafijas* apjoms, par kuru aprēķināts akcīzes nodoklis un kas uzskatāms par nodotu patēriņam Latvijā, ir par 11 % lielāks kā 2017. gada attiecīgajā periodā. Par 15 % pieaudzis arī *bezalkoholisko dzērienu* patēriņam nodotais apjoms (skat. 7.attēlu).

7.attēls

* Pamatojoties uz Akcīzes nodokļa deklarācijās deklarēto informāciju (neiekļaujot apjomus importa gadījumā, kas iekļauti muitas deklarācijās)

Patēriņam nodoto *elektroniskajās cigaretēs* izmantojamo šķidrumu apjoms 2018. gada 6 mēnešos ir 2 496 tūkst. mililitri un tas ir par 37% jeb par 1 461 tūkst. mililitriem mazāk kā iepriekšējā gadā.

Gala patērētājiem nodotais *dabasgāzes* apjoms 2018. gada 6 mēnešos ir 8 038 milj. kilovatstundas.

Sirija 67120167

Anālītiskajā materiālā un pielikumos apkopota informācija no VID informācijas sistēmās iesniegtajiem pārskatiem uz datu apkopošanas brīdi. Informācija turpmākajās publikācijās var tikt precizēta.